

Halu kertoa

Ville Hänninen

Terhi Ekebornin *Cow's Dream* oli yksi viime vuoden positiivisista yllätyksistä, lyyrinen albumi, jonka korean pinnan takaa löytyi sanottavaakin. Nyt Ekeborn piirtää toista albumiaan.

Ekeborn (omaa sukua Numminen, s. 1971) on tehnyt sarjakuvia pidempään kuin moni muistaakaan, vuodesta 1991 lähtien.

– Opiskellessani Taidekoulussa kävin viikon mittaisen sarjakuvakurssin. Lähtin yhden kurssilla tekemistäni sarjoista silloiseen *Kuvasarjat-lehteen*. Olin silloin ihan ylpeä jutustani, sarjioin Naarassarjoihin tekemistäni tarinasta.

– Tekeminen tyssäsi kuitenkin heti alkuunsa, menin jotenkin jumiin. En edes lukenut sarjakuvia, koska olin niin ahdistunut siitä, että en saanut omia sarjakuviani aikaiseksi. Pidin sarjakuvapaaston ja odotin, että solmut aukeavat. Tiesin nimittäin koko ajan, että sarjakuva voisi olla minun juttuni. Sitten aloin lopultakin, pitkän tauon jälkeen, tehdä Piikaa. Vuonna 1999 tulin lopullisesti ulos kaapista, kun aloin julkaista lyhyitä tarinoitani.

Ekebornin kursuu esikoistaan johdonmukaisesti Piikaksi. Navan kustantama, viime syksynä julkaistu albumi sai kuitenkin lopulta nimekseen *Cow's Dream*. Miksi ihmeessä?

– Jenni (Rope) ja Jussi (S. Karjalainen) pitivät nimeä parempana, jo siksi, että albumia haluttiin markkinoida ja kaupata ulkomaille. Suomen markkinat ovat kuitenkin tämällyyppiselle sarjakuvalla aika pienet. Hangoittelin aluksi englannin kieltä vas-

taan, koska olen tarkka hyvästä kieli- asusta. Tarina kääntyi kuitenkin helposti, onneksi.

Cow's Dream on symboleilla ladattu – mutta ei raskautettu – kertomus kahdesta erilaisesta sisaruksesta, joiden välit ovat koetuksella miehen tullessa väliin. Toinen (kauris) on itsekeskeinen, toinen uhrautuva (lehmä). Kauris viettelee sis-konsa miehen ja jättää hänet palvelijan asemaan.

Kolmiadraama tarjosi Ekebornille tilaisuuden hyödyntää omia ja ystäviensä kokemuksia, hämmennellä niistä omin-takeisen keitoksen kahdesta erilaisesta ihmisestä ja heidän maailmankuvastaan. Palasista rakenneltu tarina on hyvässä mielessä kuin runo; se palkitsee ja antaa lukijalle lisää jokaisella lukukerralla. Asi- oita ei alleviivata.

– Albumini vaatii lukijalta hir- veästi tulkintaa. Saamani palaute on kuitenkin ollut hyvää. Minulle on sanottu, että kyllä tarinan kaikesta huolimatta ymmärtää, monet tietysti uteliaisuuttaan haluavat tietää ja ymmärtää lisää, pyytävät tarkennuksia kohtauksiin ja niiden symboliikkaan. Jokainen tulkitsee tie- tysti tavallaan, jotkut ovat pitäneet tra- agista tarinaa hauskanakin.

– Ihmisiä liikuttavat järjen lisäksi tunteet. Itse asiassa tunnepuoli on niin vahva, että sitä ei tahdo heti huoma- takaan. Piikassa panostin nimenomaan tunnelmakuvaukseen. Tarkoitukseni oli kuvata ulkoisien tapahtumien ohella myös henkilöhahmojen sisäisiä liikkeitä. Sarjakuva välineenä on minusta kiinnostava juuri siinä mielessä, miten sillä voi tuoda tunteita ja mielentiloja esiin. Se on nautinnollista.

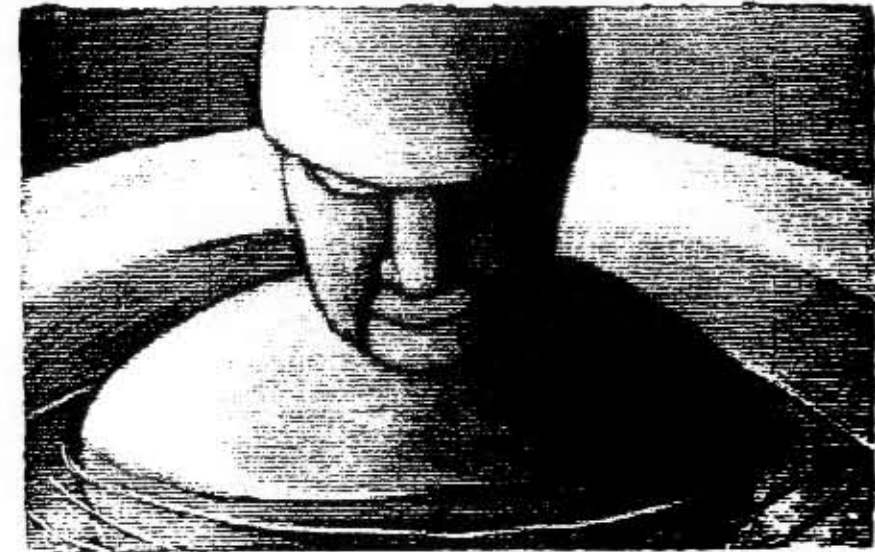
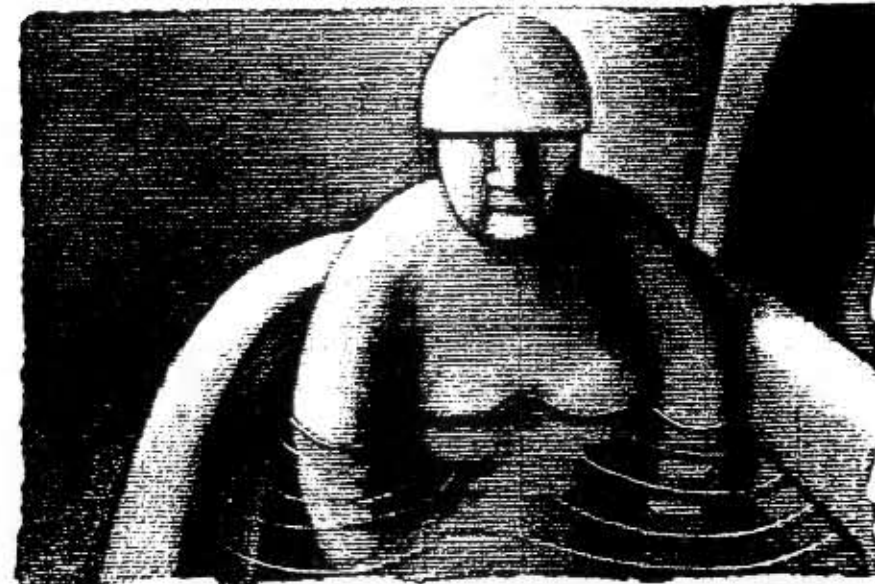
Ekeborn haluaa kuitenkin koros- taa, millaisella trapetsilla vähänkään lyyrisempiä sävyjä tavoitteleva sarjaku- vapiirtäjä tanssii.

– Onnistunut kerronta on hurjan herkkä asia. On todella vaarallista, jos saa mielestään loistavan idean, mutta ei mieti sen toteutusta loppuun asti. Nerokkain- kaan idea ei välttämättä välity lukijalle asti. Itselläni kerronta lipsahtaa helposti ihan omaan maailmaan, josta sitä on sitten tuettava hitaasti takaisin, mietittävä, miten asian sanoisi toisin. Ateljeekriiti- kot ovat tässä tärkeitä, joskaan luotta- muksellisen suhteen luominen ei olekaan helppoa.

– Haluan silti itsepintaisesti kertoa vaikeista asioista itselleni haastavalla tavalla. Tuntuu tietysti kurjalta, jos teke- misiäni kutsutaan onanoinniksi, mutta en toisaalta halua kellahtaa akselin toiseenkaan päähän ja tehdä täysin yllätyksättömiä sarjakuvia. Tasapainoilin aiheeni kanssa niin kauan, kunnes se tuntuu hyvältä.

Piika syntyi pitkän ajan kuluessa, vuosien 1996–1999 aikana. Pitkän prosessin kuluessa syntyi koko joukko lyhyitä tarinoita.

– Lyhyet juttuni esimerkiksi Napaan ja Saariin syntyivät useim- miten Piian oheistuotteiksi. Jokin albumin sivuamasta aiheesta jii kave-

lemaan ja halusin käsitellä sitä vielä hiukan. Navassa julkaistu "Mitä rakkaus voi antaa minulle, sinulle" esimerkiksi poltti samaa tematiikkaa kuin albumikin, mutta se on kerrottu aivan toisella tavalla.

– Lyhyet tarinat ovat kuin hengitysarjoituksia pidempien tarinoiden lomassa, antavat mahdollisuu-

den kokeilla jotain uutta ja tehdä jotain selvärajaista pidemmän projektin lomassa.

Nyt vireillä on uusi pitkäaikainen projekti. Ekebom piirtää parhaillaan albumia nimeltään *En vintersaga* (Talvitarina). Tarina pohjautuu Hannele Mikaela Taivassalon ja Malin Kivelän näytelmään. Ekebom on kuitenkin rakentanut tarinan monin paikoin täysin uusiksi, säilyttäen hengen yksityiskohtien sijaan. Ekebom haluaa tehdä sarjakuvan, ei "kuvitettua klassikkoo". Kyse lienee samasta kuin Otto Mannisen ja Pentti Saarikosken *Odyssia*-käännösten kohdalla; Manninen saattaa olla kielellisesti lähempänä alkuperäistä ja säilyttää mitan, mutta Saarikosken käännös on kirjallisuutta, joka elää ja hengittää.

– Tein näytelmään alunperin julisteen. Kun katsoin sitä valmiina, mietin, että siinäpä hyvä kans. Pitäisi vain tehdä albumi sen sisälle!

Alkuperäinen näytelmä nojautui hyvin pitkälle katsojaan ja hänen tulkintaansa näyttämön tapahtumista. Selkeän draamankaaren sijaan *Vintersagan* rakenne oli harsomainen. Näin rakennetun näytelmän sovittaminen kokonaan toiselle ilmaisukielelle on haastavampaa, mutta myös palkitsevampaa.

– Olen saanut täydet vapaudet tehdä, mitä haluan. Välillä se saa minut innostumaan, välillä kauhistumaan. Minulla on vastuu siitä, että teos kohoo alkuperäisen näytelmän tasolle – toistamatta sitä yksi yhteen.

– *Vintersaga* kuvaa, miten ihmiset – siis me, yleisö – nautimme ja suorastaan ahmimme toisten ihmisten tekemisiä. Toisten kytäily kiinnostaa aina, ja juoruaminen kuuluu perusominaisuuksiimme. Näytelmässä kukin katsoja tulkitsee oman filterin läpi, mitä lavalle asetetun ikkunan takana mukamas tapahtuu. Haen parhaillaan sarjakuvallista muotoa kaikelle tälle.

Tiheä viivoitus ja tummat pinnat sopivat Piian tunnelmaan. Nyt Ekebom hakkeo ilmavampaa tyyliä.

© Terhi Ekebom

– Muotokielen täytyy aina olla yhtä tarinan kanssa. Sen vuoksi koetan nyt luoda irtonaista, kevyttä jälkeä. Piian tein hiilellä mustalle paperille, mutta *Vintersagaa* olen tehnyt uudella paperilla ja Tiimarista ostetulla rasvaisella kynällä. Uuttahan saa aikaan, kun vaihtaa olosuhteita. ■

Terhi Ekebomin tuotantoa

Albumit:

A Cow's Dream (Napa, 2001)
En vintersaga (tulossa)

Lyhyitä sarjoja:

Ennakkoluuloton painajainen (*Kuvasarjat 1/92*)
Kuuma päivä Korkeasaarella
(*Naarassarjat 3-4/1994*)
Miksi? (*Sarjari 48, 1998*)
Rakastan (*Sarjari 49, 1999*)
Mitä rakkaus voi antaa minulle, sinulle
(*Napa 3, 1999*)
Jumalainen side (*Sarjari 50, 1999*)
Ett gudomligt band (*Ny Tid, 1999*)
Nohei, meno jatkuu, Päiväkahvit
(*serigrafia-albumissa In Case of Fire*)
Sick Screen Land, Le Dernier Cri 1999)
Moi mitä kuuluu? (*Sarjari 51, 1999*)
Neljäskymmenes talvi (*Ruutuuässä, City-lehden ja Suomen sarjakuvaseuran sarjakuvajälite 1/2000*)
Uni: mekaaniset kellotornit (*Pole 4, 2000*)
Nimetön (*albumissa Comix 2000, L'Association 2000*)
Sanat (*Sarjari 53, 2000*)
Yellow Moon (*Napa 4, 2000*)
Mustikassa, Erityistä
(*serigrafia-albumissa Varjeltava kylmältä #1, 2000*)
Att bli uppfostrare (*Ny Tid 38/2001*)
Spede, sorakuoppien cowboy (*Sarjari 54, 2001*)
Jukkapalmu (*Sarjari 55, 2001*)
Boys Will Be Boys (*albumissa Vagina Mushrooms, Le Dernier Cri 2001*)
Tasapaino (*Laikku 01, 2001*)

– Lisäksi yksisivuisia juttuja *Tuli & Savu* -lehteen v. 2001 lähtien.

© Terhi Ekebon